

ÝMSAR KATTASOGUR.

Samtals: 66 blöð qto.

Ekki með rithönd Jóns Páls-
sonar, en samdar af honum.

18.

1. Simbi. Ritað 19.september 1926	2 1/2 blað.	
2. Frásögn úr dönsku blaði. Kettlingi varpað inn í góandi ofn. Ritað í Kaupmannahöfn, 7.mars 1926.	1	--
3. "Franziska"	1	--
4. Gamla kisa	1	--
5. Blái kisi	1 1/2	--
6. "Lögfraðingurinn" eða "Blái kisi". Dánarminning 16.október 1937. Reykjavík, 16.október 1937	2	--
7. Kisa mín. Ritað 5.mai 1922 í Rvík	2	--
8. Svarti kisi hinn síðari. D.28.ágúst 1937, 11 ára gamall. Ritað 15.júlí 1937.	1	--
9. Svarti kisi hinn síðari. Reykjavík, 19.júlí 1937	1	--
10. Kisa mín. Eftirmæli. Skrifað á heimleið frá Kau pmanna- höfn hinn 5. júní 1926	11	--
11. Svarti kisi hinn fyrri. Ritað 4.febrúar 1928.	8	--
12. Kisa mín, þ.e. svarti kisi hinn síðari.	4 1/2	--
13. "Hvíti kisi", þ.e. Kleópatra hin fagra. Reykjavík, 12.september 1934	1	--
14. Um Kleopötru hina fögru. Reykjavík, 28.júlí 1934	3	--
15. Kleopatra hin fagra Reykjavík, 7.september 1935.	6	--
16. "Kleopatra hin fagra" (Hvíta kisa) Eftirmæli. Reykjavík, 24.mai 1936	3	--
17. "Kisi minn". Reykjavík, 24.mars 1934.	3	--
18. "Litli kisi". Rvík, 27.febrúar 1934.	3	--
19. Hafsteinn Bjarnason. Dulsýni. Reykjavík, 17.mai 1937. Birt í júníhefti Dýraverndarans 1937.	4	--
20. Frásögn eftir Ólafíu S.Jónsdóttur.	2	--

„Simbi“

h

A gullsmíða og úrvitgjertarvinnustofu Anna B. Björnssonar í Lækjartorgi, þar sem Sigurður Þómasson úrsmíður vinnur, en hann hefir sagt mér eftirfylgjandi sögu. Kom fyrir nokkru síðan gulur ketlingur hálfstálp-
adur, og hendist hann mjög að þeim, sem á vinnustof-
unni voru. Skömmu eftir að kötturinn kom þaríð
hafði hann orðið fyrir þvi slysi, að festa skottid á milli
húndar og gátta og fékk síðan vonda ígerð í meitelin, svo
languinna og kvalafulla að hann horðist og hatti að hirta
sig. Piltarnir sem á vinnustofunni voru, álitu að hon-
um væri ekki lífvand og komu sér þvi samman um að réttast
væri að stytta honum kvalinnar með þvi að lögja honum.
Þeir tóku þvi það máð að drepa hann á eitri (klór); en meðan
þeir voru að undirbúa sig með þetta, mivist þeim hugur
og tóku þvi uppá þvi að svafa köttinn með þessu eitri og
reyna að komast eftir þvi hve ígerðin væri grómtekin, og
ef svo vildi til að kötturinn þyldi svafinguna, þá að skera
ígerðina og reyna að lækna hann. Kötturinn sofnadi
og piltarnir tóku ni til allrar þeirrar kunnáttu sem þeir
áttu yfir að máða í skurðlækningafræði sinni. Þeir rökustu
ígerðarstáðin vandlega og skáru í ígerðina, svo úr velt blót
og gróftur úr sárinu; báru smýsl í og bundu vel og vand-
lega um, síðan vöktu þeir sjúklinginn; lækningin hafði
lækist ágætlega og honum fór að batna dag frá degi.
En eins og göðra lækna er síður gertu þeir honum til
göða á hvernjum degi og það leit ekki á löngu að sjúkling-

2

urinn kemmi til þeirra sjálfkrafa, legðist flatur á „skurð-
arborðit“ léti þá leysa umbúðirnar og búa um séríð um
það var gróíð

Nafn það er „læknarnir“ völdu þessum vinalega og
vitra sjúklingi sínum var „Simbi“ og gegnir hann
þessu nafni hvænær sem til hans er kallað og hann ávamp-
etur með því.

„Simbi“ fór mi að eins og gengur og gerist meðal her-
konunga, að fara margar herferðir, þótt ekki væri hann
jafn herskár eftir þetta áfall sitt, sem ástur, og i hvern skipti
sem hann kom „sætur“ heim úr herferðum sínum með
nifin eyru og blótugar, legðist hann flatur fyrir fætur
liflækna sinna, mændi til þeirra bænir augnum og bað þá
ásjár, beið hann þess þá ávalt rólegur að þeir þerruðu blóð-
it og hreinsuðu sárin. Sæi hann að þeir celluðu ekki að
sinna beiðni hans, lét hann bænir sínar og óskir i ljósi með
því að segja „mjá mjá“ og skildu þeir þá ávalt að eitthvát
mundi vera athugasemjans við heilsufar „Simba“ og tóku
til að athuga það og náða bót á því.

„Simbi“ er gullfallegt dýr, skynsemin skín ús úr aug-
unum á honum og hann er vinalegur við alla menn.
Milli hans og lifgjafa hans („læknanna“) eru órlitandi
vina- og tryggða. Bændur bundin síðan þeir lögðu hann
á skurðarborðit, og skáru i skottið á hannum forðum
og læknudu hann.

Þessi frásögn Sigurðar Tómassonar, sem ég hefi
færð i letur, er svo fegur og lærdómsrik, að ég

líka ekki við að senda hana „Dyravininum“, ef
 verða kynni - sem ég vona - að admir menn tekju
 hana rétt til fyrirmyndar og leitist við af fremsta
 megni að sjá og skilja kvalir þær og þrautir sem
 margir „málleysingar“ verða að líða, en geta ekki
 til þess sagt sjálfir, nema með augnaráði sínu
 og vinsamlegum atlotum, enda auðsýna þeir einnig
 þakklæti sitt með því í hverri rím og á hvern hátt
 sem þeim er hjálpað, já ofi innilegra þakklæti en
 orð fæi lýst.

19 sept. 1926

Um síðustu áramót birtu ritstjóri nokkur í Danmörku þegar fyrirspurnir í bláti sínu og bað menn að svara þeim. Síðasta spurningin var þannig hljóðandi. „Hvers óskar þú þér og þinni þjóð til handa á hinu komandi ári!“

Fjöldi manna svaraði spurningum ritstjórans, og sem vanta mátti á ýmsa vegu. Meðal þeirra sem svöruðu, voru þeir Stauning forsetismáttkerra, Steineke fjármálaráttkerra og fjöldi skálda og listamanna, karla og kvenna.kona ein frá Agnes Schmitto að nafni, svaraði síðustu spurningunni þannig. (hér í lauslegri þýðingu)

„Þriðja ósk mín er sú, að aldrei nokkur tíma komi það aftan fyrir, sem átti sér stað síðast lítið haust. Að maður nokkur tæki ketlinga grey og fleggi honum tvívegis, hvað eftir annað inn í glóandi bakaraofu (þar sem þetta aumingja kvikindi varð að láta lífið á hinu hryllilegasta hátt) og dómari dæmi svo manni í sekt, sem nemur 10 krónum (!!!) fyrir vikið“

Hvilik grimd við varnarlaus og saklaus dýrið! Hvílik réttleysis tilfinning dómara! Hvílig skyldi þeim vanta við, grimdarreggjunn miskunarlaus og dómara um tilfinninga- og keru-lausa, er þeir metta augnanáði og árókunum hins saklausa smeltingja fyrir dómstóli hins mikla og réttláta dómara?

p. 1. Kaupmannaköfn. 7-3-1925

5

Þegar Hótel - Reykjavík brann 24 apríl 1915 var þar köttur sem komið hafði þangað úr frönsku skipi. Kisa var þvi kölluð „Fransíska“. Eftir brannar komst hún til Magnúsar Ólafssonar ljósmyndara og fór alstáðar mikið orð af henni sem góðum veisíketti.

Fri Theódora Thoróddsen bjó skammt frá Magnúsi og var mikill misganganur í húsi hennar; hún fékk þvi kisu lánaða til að grýna á vörðinum og tókst það vel. Upp frá þessu var svo kisa nokkurn veginn slita-laus „á hálfu“ hjá þeim Magnúsi og fri Thoróddsen.

Einkverju sinni kom Magnús að máli við frúna um það að hún vætti hafa kisu fyrir full og allt, þvi sér leiddist hvað frjósum hún væri, og ætti oft mörg afkvæmi, sem sér leiddist að lögja.

Kisa fór þvi alfarin til fri Thoróddsen og var þar „lauslát“ og hún hafði verið, en í tvönd sinn sem hún átti börn sín ^{lengi} eftir þetta, fór hún yfir í hús Magnúsar til að siga þau þar, síðan fór hún ávallt að þvi loknu í vird sína aftur.

Síðustu áfiar sín breytti kisa þó ús af venjurni og átti börn sín heima í húsi fri Thoróddsen, en svo mikið vandhæfi þótti henni (hún) að finna sér viðunandi stað þar sem hún gæti „legið á sæng“ að hún valdi neðstu skíffuna í klæðaskáp eða lauskáp frúarinnar, og lagði hún þar hvað sem hver sagði.

Gamla - kisa

Ekkija yfirdomana Jóns Jónssonar átti margar ketki
hvern fram af öðrum, sem blair voru að líti og
frægir mjög fyrir fegurð.

Stundum voru þeir eða fjórir ætlingirnir uppi í
einu, og mikið dalesti á þeim hafi bæði af frummi
sjálfri og bönnum hennar.

Elsta kisa var ávallt kölluð „gamla kisa“. Hú stóð
svo á að „gamla kisa“, sem þá var uppi, var orðin
all gömul, svo frummi virtist þörf orðin á því að
„leyra hana heimis úr maud“ Frummi segir því einhverju
sinni þegar allir sátu við miðdegis borðið, „Ég held
að við verðum að fara að lögja henni „gömlu kisu“.
„Gamla kisa“ var inni í borðstofunni, en þegar
hurðin var opnuð, leddist kisa út og kom aldrei
í það hús frammar, og fljóti í hvert sinn er hún
sá einhverju úr húsinu.

Öllum þeim sem þekkt höfðu „gömlu kisu“ féll þetta
þungt, og ekki síst bönnunum, og hömnuðu mjög að
kisa skyldi hverfa þannig úr götum vinnu hóp.

„Gamla kisa“ hélst við í næstu húsinu, og lifði nokkurt
lengi eftir þetta.

„Blai-kisi“

1. j. 1936 og er frá Sveinbirni Jónsýni (h.v.m. f.l.m.)

Það er sýnilegt að „Blai-kisi“ hefir mikla unun af því ef einhver er að vinna úti í garði, eða á timblettinum.

É var fengum við Lúdvík Sigurðsson, (hann er maður Þjargar Einarsdóttur, sem var vinnustúlka okkar fyrir nokkrunum árum) til þess að vista ofan af timblettinum og þekja hann, þetta tók einar þrjár vikur, því Lúdvík var að þessu aðeins á kveldin.

Ávallt þá er Lúdvík komi var það venja Blai-kisa að hlaupa á móti honum fram í klitit, því mi vissi hann hvað til stóð, og ávallt var kisi að henda í kring um Lúdvík, hlaupa til hans og taka framloppunum um fætur hans eða hendur, þetta ransa gerir hann einnig við okkur Ömmu, þá er við erum að lúta garðinn, gena eitthvað við blómur, eða annað úti við. Köttunum er þá eins og tryggtur af gleði, hleypur til og stekkur á okkur, gripur löppunum um hendur okkar eða fætur hvað eftir annað, leggst í bili niður skammt frá okkur, og þýtur svo upp með þessum gleðilátum eins og hann vildi segja: „Ó það er svo gaman að sjá ykkur vinna, mig langar til að hjálpa ykkur til við þetta, því ég sé að þið erud að lúta í haginum fyrir mig sjálfan, og ég skal sýna ykkur að ég kann að meta það, og nota sérhverju sinni er ég þarf að ganga örna minna!“ Þetta „notar“ hann líka vel, því hann notar öllu upp og qnefur djúpar holur, drepar hvend

blóm sem hann nær til (vitandl. óvart) því það er svo mjúkt og þægilegt að leita sér þarfinda. „Ó það er svo gaman að sjá menn vinna að svoona þörfum umbótum fyrir kisu sína!“

Hann bragðar ekki á neinum mat, nema honum sé strokið vel um hals og vanga áður
Lax og silungur er hanns matur

„Lögfræðingurinn“ eða „Bláikiri“

(dánarminning 16 okt 1937)

Undan farna daga hefi ég verið larsinn og ymisd legið fyrir í minni minni eða í legubekknunum niðri í skrifstofu minni, lá þá „Bláikiri“, „Litli-kiri“ eða „Lögfræðingurinn“ hjá mér þar niðri, en þessum nöfnum var hann nefndur, og undum við þar haug okkar vel, en mi er hann dauður! Síðast í gærkveldi (15 okt) vorum við að velta okkur í legubekknunum, og ég að skrifa við þennan vin minn, sem ég var vissum að þótti vand um mig, og alla í húsinu, en mi fór hann á „vakt“ í gærkveldi eins og vand var, og gerði ekki kalli minni þá hvornig sem ég kallati til hans, og reyndi að ná honum inn, því mér þótti veðrið ekki nógu gott fyrir hann að vaka úti í nótt. Í morgun þegar hann hefir verið í leit heim til okkar, hefir bill keyrt yfir hann

og á þarum hátt hefir hann látið lifit.

Margt gott mátti segja um þetta fagra dyr, þennan indala kött: hann var smámblendinn, en meinlaus við alla; hann var vinur vina sinna og lék sér oft með þeim, einkum þóttist hann standa vel að vigi í strígi ánum uppi á lofti, þar lá hann í legubekk og lét ekki á sér bera, þótt kanarífuglinn væri að synja „við nefit á honum“, svoa meinlaus var hann og vel innvættur.

Tenjulega var hann úti á nóttunni og vanti hrisit vel fyrir kynbræðrum sínum og nöttunum í kring, kom hann þá oft lystugur vel og saltinn inni í eldhúsi og bæt húsmótirina - ávallt með mestu höfðverð - að gefa sér bita eða hressa sig á einhverju, og var nist sjaldan látit standa lengi á því að kygla honum vel og fljótlega, en aldrei bragðaði hann á neinu, hvorsu svanur sem hann annars var, fyr en hiit var að strjúka hann vandlega og klóra honum á hálsinum og bak við eyru.

Hann var fengin frá Sveinbirni fjórseyri h. r. m. þ. m. og því var hann „Lögfrætingur“ nefndur.

Hann var fegur blár að lid, stór og fönqulegur, greindarlegur á svip og áreitánlega skynsamur; þótt ekki væri hann smámblendinn, sýndi hann það oft að hann mað það mikills að menn sýndu honum vináttu og hann sýndi það oft að hann vissi það að hann mátti ekki gera neinum fuglum mein, hvorki heir á lóðinni * við hrisit eða inni í því, enda sáit hann aldrei leita í fugla heir máleqst hrisinu.

Þegar hann hafði ekki orðið vand hér heima í allan dag, gmundi mig að eitthvað hefði komið fyrir hann það ég þri nokkra dregi í Fuglavinafélaginu að leita hans, og fundu þeir hann í örskutumnu hér fyrir framan, en þar hefir einhver fleygt honum eftir ákepsluna.

Nú hefi ég látið jarða hann hjá hinum mörgu vinum okkar, sem áður eru farnir, og við söknum hann mjög eins, og þeirra, en huggum okkur þó við það að meðan þeir voru hjá okkur, var þeim sýnd öll sú mærgætni og vinátta sem und var að veita, og þeir áttu það allir skilið.

Tið þökkum þér, kisi minn fyrir samveruna og alla þina góðu og einlæggu vináttu

Reykjavík 16. okl. 1937

"Kisa min" sat oft inni hjá okkur meðan við borðustum og beið þess með mikilli þolinæði, að henni væri gefið eitthvað að eta, hún steinþagði en veitti öllu sem fram fór í kringum hana, nákvæma eftir teki. Sagði húsmeðtímin þá oft við vinnukonuna: "Þarna er þú hún kisa min og hefir ekki þú fengið". Þó vinnukonan fór þá fram og kallaði í hana sat kisa min þyrst eftir sem áður, lagði aðeins hlustinnar við og gengdi henni ekki hvernið sem hún kallaði, en fór húsmeðtímin fram og kallaði, kisa min! Þrá hún þá að fara við. Þetta var svo marqreynd, að við gerðum það oft að gamni okkar, að reyna hana í þessu, sem mörqu öðru, sem ávallt sýndi hve greind hún var, og vissi hvað við hana var gerð í ymsum tilfellum. Þóttumst við vita að kisa min hefði ekki eins gott traust á vinnukonunni sem húsmeðtíminni, og hefði einhverntíma rekið sig á að ekki væri eins góðs að vænta af henni sem hinna og voru þó vinnukonur góðar við hana. Eftirlill gáfu þó henni stundum frumur lakari mat, (gamlan fisk, þunnuldi og rúður) en húsmeðtímin var von að gera.

Ein vinnukonan. Kandi þó "Kisa minni" eina list, sem öðrum hafði ekki dottið í hug að kenna henni, það var að fá sér vatn. Síðan fékk kisa min sér ávallt vatn á þennan hátt, að hún lét leka úr vatnskrananum upp í sig og var þá oft gaman að sjá til hennar, er hún fékk tannkul sat hún stundum lengi við kranaann læpti í vixl dröpana úr kranaannu eða gnetti sig, þegar tann-kulum var mestur. Mjálk vildi hún

ekki, nema það væri niðursóðin mjólk, en oftast
drakke hún, eða lapti vatn, eins og áður er sagt.

Því niður gættum við þess ekki í tíma að
láta afkvæmi hennar lifa. Flugðum að kisa mín
gati „enn átt barn“, eins og Magnús gamli Þórðarson
sagði um konu sína. En svo fór að hún gæð ekki
átt lifandi afkvæmi. Sennilega verid orðin of gömul,
þótt hún bæri þess ekki merki, því hún lék sér, stund-
aði abvinnum sína og virtist hraust fram á síðasta man-
ni, að hún fékk ígerð framán undan vinstri eyra.

Þegar konan mín fór að gefa henni til gæða og ablaði
að ná greftinum út, kom kisa mín sjálf til hennar,
mjálmáði litid eitt og lagði kollinn í kjöltu hennar, og
hreyfði sig ekki þangað til lækningin var um gæð geng-
in.

En af því að okkur stóð stuggur af því að
sérst gæti orðið heitulegt fyrir litlu þelpuna okkar, sem
ekki gæð að sér gæð að gæla við hana, vart ég að
fella dauðadóminn yfir „kisa minni“ mjög nautugur
21. apríl og var hún skotin þann dag.

Og er hennar og verður saknað fast og lengi af okkur
öllum

5. maí. 1922.

„Svartí-kísi“ hinn síðari.

d. 28 ágúst 1937. 11 ára gamall.

Óvælt þá er við höfum farið í sumarfrí 2-3 nætur höfum við tekið eftir því að Svartí-kísi hefir haft einstórn grun um það hvað til stöð, þessu veittum við alveg sérstaka athygli sinni í sumari.

Venja okkar hefir óvælt verið sú, að biðja leigjendur okkar í kjallara húsinu, að hinda kettina, gefa þeim mat og mjólk, loka þá úti o.s.frv.

Mi töludum við um þetta frammi í eldhúsi þann 9. júlí, að Anna færi austur að Stokkseyri, en ég yrði við Silungapoll á meðan, og að best væri að biðja fólkið í kjallaranum fyrir kettina. Þeir voru báðir hjá okkur á meðan við töludum um þetta. Svartí-kísi horfði á Önnu á meðan hinn var að tala þetta.

Sama kvöldið fór kísi út eins og vanst ver og kom ekki inn til okkar það kvöld, næsta dag eta kvöld, þótt við vorum heima en á kjallara gluggarnum kom hann þennan tíma allan og eins þá daga og kvöld, sem við vorum þærverandi.

Við komum heim þriðjudaginn 13. júlí; kom þá kísi í móti okkur og kom ekki í kjallaranum eftir það.

Ég var að vísu heima allar þessar nætur, en hann sinki því engu. Það var eins og hann vissi, að af mér var lítið að hafa, og að hann ætli að fá alla athynginguna í kjallaranum. Það var húsnotirinn sem hann vantaði og hinn hafði hugað fyrir honum meðan hinn var þærverandi.

Reykjavík 15. júl 1937

Svartí - kisi hinn ridari.

Þótt hann eigi nóga mjólk í trogi sínu, fer hann oft upp í „vaskinni“ í eldhúsinu, til þess að fá sér kold vatn úr krananum, en oftast er hann lokatur, svo að enginn dræpi fellur úr honum. Er það þá ridur kisa að standa með framleppir sínar niðri í vaskinum, og mjálma hátt, uns opnastur er kraninn. Þetta gerði hann einnig 17 júlí og opnasti Anna kranann, ritan gekk hún inn í bátstofu.

Þetta ridar heyrir hinn Svartá - kisa mjálma hátt og ámallega fram í eldhúsi. Þú hugaði með sér. „Hvað er þetta? opnasti ég ekki kranann fyrir kettinum!“

En er hún kemur fram í eldhúsið aftur, sér hún hvar Svartí kisi situr á gólfinu og horfir stöðugt upp í kranann en þá brenni úr honum vatnið; mjálmasti mi kisa enn meira, er Anna kom inn, og horfti á kranann. Anna lokasti fyrir hann og þá virtist kisi ánægður, því mi fór hann straxs úd.

Þetta hafði að vísu oft komið fyrir áður, en mi veitti Anna því sérstaklega athygli og lét köttinn bíða þess lengi að hún lokasti kranann; hún sá að eitthvað hlýti hann að meina með þessu. En hvað var það? Þú ályktasti sem svo, að kisi væri að vekja athygli hennar á því, að mi væri hann búinn að nota kranann, og að hann þyrfti hann vegna ekki að standa opinn lengur, enda gæti það að einhverju leyfi verið óheppilegt. Svo mikið var gæti nummið að það hlýti niður á gólf og svo væri þetta búið hljóð leiðinlegt, þegar vatnið rynnir líka svo að óþörfu. En þegar búið var að loka kranann var „all í lagi“ og þá gat kisi labbað úd:

R.v.k. 19 júl. 1937

„Kisa min.“ (eftirmæli)

Sumarið 1924 þegar ég var að láta byggja hús mitt á Laufásveg 57 töludum við Anna um það, að þegar húsið væri byggt, væri sjálfsagt fyrir okkur að fá kött í það, en kött höf- um við ekki eignast síðan „Kisa min“ dó 23 des 1923 (sjá ígríp af afisögu hennar, sem ég skrifaði nokkru síðar)

Ég var því oft á hnotsköm eftir fallettun, ungunn ketki og sá einn slíkan á Lindargötu, hjá Sigurgeir vörðlauninga manni og talaðist svo til að ég fengi þessan ketling, bláan að lit.

Skömmu eftir þetta bar svo við að Guðniy litla varð vör við svartskrápöttlan, ungunn kött, sem var í flækingi málaqd húsinn sem verið var að byggja, og talaði hún um að sig lang- eði til að eignast hann, enda vissi hún einhver deili á honum, að hann væri undan ketki sem hún þekkti, en sá köttur hefði átt tvo ketlinga, sem báðir hefðu verið látur lifa, og þessi væri svistadur. Þrátt fyrir þetta höfnudum við báðinu um að fá hann, þar sem það var ráðið milli okkar Sigur^{gers} að ég fengi bláa ketlinginn.

Mi líða nokkrar vikur, þar til ég gerði mér ferð til Sigur- jóns, til að sækja bláa ketlinginn, en þegar til kom vildi kona Sigur^{gers} ekki missa af honum.

Mi vissum við ekkert um svartskrápötta köttinn, þann var hófinn og vissi engin um hvar hann var niður kom- inn, en einhverri daginn bar svo við, að hann var kom- inn inn í húsið til okkar, um það leyti sem við vorum að flytja inn í það. Honum var því tekið fveim hönd- um og eftir það talim að eiga lögheimili á Laufásveg 57

Hvitt band bundið um hals honum og á það skrifað
 „Jon Pálsson Laufásveg 54“.

Það var tvöföldvegga að allir á heimilinu, og ekki síst
 Guðniy litla fengu mikið ástriki til þessa fallega og skynsama
 djurs, og eins hitt, að það sýndi enga tilraun til að hafa virsta-
 skifti, heldur þvert á móti, sýndi innilega vináttu og tryggð
 til allra á heimilinu, vandist fljótt á að leika yinsá leiki
 og vekja sérstaklega athygli okkar á því, hve skynsamur og
 vingjarnlegur djur við heftum fengid á heimilið.

Eitt hið fyrsta sem við tókum eftir var það, að kisa lét
 ávallt vita af því á hverjum morgni að miðveri hún vöken-
 ut, og vildi koma til okkar inni í stofu, eða eldhúsi, og
 þegar hún var þangað komin, lagtist hún á gólfid, velki
 sér um hrygg og hetti ekki fyr en einhver strauk henni
 um kvitinn og bakid; veri þessu ekki veitt neqileg eftir-
 lekt, eða henni ekki síst, elti hún okkur um all hús
 nuddaði vanganum um fætuna á okkur, flegði sér niður
 og velti sér; stundum bar það við að hún tók bátum
 framfötunum um fætur okkar og lét okkur draga sig um
 gólfid, um við létum það eftir henni að strjúka henni.

Það varð því brátt viðtekin regla að sinna henni strágs
 og hún lét sjá sig og veita henni þessa ánægju, jafn-
 vel óumbeidið og síðan að gefa henni mat sinn, mjólk
 og nýjan fisk, strágs á morgnana frammi í eldhúsinu.

Hú varð hún brátt svo matvönd að hún braqðaði ekki
 á öðrum mat en mjólk og nýjum fiski; og svo mikið
 „eftirlæti barni“ varð hún að þegar við borðum inni í

borðstofunni, lét hann það sinn skreiftan frammi í eldhrinu og hetti ekki fyr en hann fékk þvi til leitar komið, að hann væri fluttur inn til okkar og láta á borðið við hlið okkar. Því var þvi stöðugur borðgestur við borðið og á þá ávallt með góðri lyst.

Í hvert sinn sem hann þurfti að ganga örna sinna gekk hann til eintrers okkar og lét á sér sjá, að hann vildi að dýrunum væri lokið upp fyrir sér, anns hann var kominn ið að útidyrnum. þessins og þeim lokið upp; hljóp hann þá sýnilega glöð og ánægð ið á blettinn, leitaði fyrir sér um götan og þægilegan stað, lauk þar erindi sinu og hljóp til okkar muddaði vangarum upp við fætur okkar og bað að leyfa sér innqöngu.

Einuq var það fóð venja hennar, að í hvert sinn sem ég fór að heiman, að hann fylgdi mér til dyra ið að garðshlitið, settist svo upp á garðinn og horfði á eftir mér; kallaði ég til hennar, svaraði hann ávallt með lágru raust, og horfði á eftir mér, svo lengi sem hann sá til mín.

Of þegar ég kom heim sáð hann í stofuglugganum og horfði ið, strax þegar hann kom auga á mig, hljóp hann úr glugganum og fram að dýrunum, ef hurðir voru ekki lestar, annars stóð hann við næstu dyr og beidd þess að ég kæmi inn. Þek hann ávallt á móti mér með þvi að gefa hljóð af sér og lét mig elta sig inn í borðstofu; þar settist hann og leit iðmítt upp til mín eða á ofnum í stofunni, en við þann enda ofusins sem nær var dyr-

unnum settist hún því, þar geyndi ég 2-3 álna langann spóttan smáris, sem ég lét hana elta oft á dag um gólfid, og nærri ávallt allan þann tíma sem ég var heima. Þetta náum við að var besta skemmunin sem við gátum veitt henni, og höfðum við sjálf ávallt mikla gleði af því að geta veitt henni þessa ánægju.

Í hvent sinn sem ég settist við skrifborðið mitt til að skrifa bréf eða reikninga, var kisa fangað kom in til þess að leggjast á kné mér og mala, eða hún hljóp upp á hertar mér og lagðist þar malandi; lági hún í legubekkenum þegar ég kom inn og vaknaði við það, stóð hún strax upp og fór að opnum til þess að benda mér á bandið. Segði ég þá við hana „Viltu band kisa mín?“ eða aðeins „band“ lét hún upp til mín og gaf hljóð af sér; það var því segin saga að ég værd að lofa henni að elta bandið svolitla stund þegar ég lét bandið á sinn stað aftur, settist hún hjá því, horfði um stund á það, eða reyndi að draga það ús á gólfid; til þess að ná því klifraði hún upp eftir opnum og náði því; væri ég kominn inn í aðra stofu dró hún það eftir sér og lagði það fyrir fætur mér, horfði ymist upp til mín eða niður á bandið, um ég tók það og byrjaði á nýjan leik.

Þengi ég nákleitt að skrifborði mínu, settist þar og færi að skrifa, stóð kisa upp af legubekkenum, fór upp á borðið sem stóð í miðju gólfi, skrifborðið var (og er)

i horninu á herberginu, við hlidina á glugganum, —
hentti sig þáttar úr i gluggann, gekk svo á bak við
glugga tjaldit og fram á skrifborðit, og yfir bréfit sem
ég var að skrifa og settist annað hvort á bræn á mér
eða herðannar og tók til að mala.

Á þessu krökotta ferðalagi kemur þátt stundum
við að hin (alveg óvart) feldi niður blómsturpatta
eða blómstur vara sem stöðu i glugganum, og braut
þátt, en ávallt er slíkt komi fyrir, sem ekki var mjög
öft, hvetti hin við ferðalagið úr á hné mér eða upp
á herðar minar; en hljóp fram, að dýrum og settist þar
mjálmrandi, litandi angurblitum benarauqum til min,
og gætti þess lengi vel eftir á að fara varlega i slíkum
ferðum.

Þátt er óneitanlega víst að hin skildi þátt vel að hin
hefði eitthvað misgjört við okkur og að hin mundi
lengi eftir þátt.

Í hvert rimm sem ég „gekk um gólf“ var kisa komin
á hala mér og fylgdi mér eftir, en stöðumendit þótt
við og við hjá spinnunum, og lét mig sjá að þar væri
eitthvað sem mér bæri að kafa með mér á slíkum
göngum, en þátt var „bandit“ kemur. Vitandi tók
ég þátt bandit, dró þátt á eftir mér og lét hana elta þátt
í öllum slíkum „spásser-tívunum“

Í mesta skemtan höfðum við af kisu þegar flugur
sátu á miðunum eða á gluggatjöldunum. Eins og
áður er sagt, kom hin ávallt á móti mér fram i dýrum.

er, í hvert sinn sem hin varð vor við að ég væri að koma heim. Veri hiki og sólskin var oft mikið af stórum flugum í gluggunum. É stóð þess að kisa hugaði þá um „bandit“ sitt, fylgdi hin mér út að gluggunum, leygði sig svo langt upp eftir þeim sem hin gat, leit oft til mín og sagði lágt „mjá mjá“ Segði ég þá: Er það fluga? sagði hin ávallt dálítið herra en ella „mjá mjá“. Ég tók hana þá ávallt milli handa mér og hélt henni upp að glugganum og leit hana veita flugum í þennan hátt, og hin var ekki lengi að hryggja gluggann. Eftir litla stund sást ekki ein einasta fluga. Stundum leit ég hana reftast í þverpöndana í efri gluggunum og sáði þá þá öllum flugunum, svo engin sást eftir.

Á veturna er ljós var á ljósakrönum og engin fluga sjáanleg í herbergjum, settist kisa á borðit, mendi upp til ljósakrönum, leit til mín og sýndi mér með þvi, að eitthvað myndi vera athugað þarna uppi í ljósakrönum. Segði ég þá: Fluga? Svarði hin ávallt lágt, en mjög lítt: „mjá mjá“. Þvoruqu okkar mér eða kisu var und að ná þeim flugum, þvi þeir voru innan í kuppilinum og í krönum þeirum, en til þess að sýna kisu að ég skildi hvað hin væri að segja mér, tók ég hana hélt henni upp að ljósakrönum og sýndi henni hve árangurslaus þá væri að segja „mjá mjá“ þegar flugurnar voru vona vel vernaðar og virtist hin gera sig ánægda með þá

því ég aðeins lyfti henni upp. Flinn sá áreiðanlega að ég vildi hjálpa henni og að okkur var ómögulegt að klöfesta þannar flugurnar þarna.

Þó kisa varði bæði framúrskarandi frítt sýnum, ungu og fjöru, var hún aldrei við karl-kött kend, þó vantaði þó ekki biðlana, en hún var eins og segir í gömlu efintýrnunum um ymsar fegurstu konungsdótturum, sem hryggbrutu hvern konungsdótturinn á fætur öðrum, að hún lét þá fá ást á sér, en engann má ást sinna. Þeir voru eftir 3 og 4 í einu í hallargarði hennar, kveintu og veintu af ást til hennar, um kisa syndi þeim svo mikið lítilleði að hún kom úd til þeirra, lét þá horfa á sig og elta sig og settist svo eftir allan eltingarleikinn upp á garð og horfði með fyrirvitningargangum niður til þeirra, um henni þóknast að ganga til hollar heim og til íkennu sinnar, sem enginn karl-köttur fékk að koma nærri.

Kisa hafði oft þann síð þegar íkennuvarir kettir voru á vakti kringum hús, að hún fór úd til þeirra og vak þá „með handri hendi“ í burta, og fóru þeir ekki yfir garðinn, þar sem hann var lagður, eða hvar sem var, hatti hún ekki fyrir en hún kom þeim úd um hlíð, að bardaganum loknum settist hún sjálf upp á garðinn og horfði á eftir þeim.

Svefnherbergi kisu var niðri í miðstöðvar herbergi rétt hjá ofnunum, og minnst hennar var kassi með bréfa rusli í botnunum og geruskinn ofan á, sem kisa

hræðnaði sig í, en ekki var hún vel ánægð með þessa hvílu sína, því oft sást hún sitja í kóla byngnum út við gluggann og horfa út.

Þegar Guðniy litla fór að hætta, oft kl. 9 eða fyrr varð hún að fá kisu í minnið til sín, og var oft gaman að koma til þeirra þar sem þær lágu saman. Guðniy var märke sofnumt og hafði byll sér svo að kisa lá upp í loft og leygði úr öllum öngum, þannig lá hún oft all kvöldið, án þess að gera neina tilraun til þess að láta fara betur um sig. Svo ánægjulegt þótti henni að sofa hjá litlu vinkonu sinni, og þannig fékk hún ívald að liggja þar til við hátíðum, oft ekki fyrir en kl. 12-1, en þá urðum við að taka hana og flýta til svofnherbergis síns, þá flutningur var ökkur jafn ágæteldur sem henni, því við sáum hvað innilega ánægð hún var með að sofa hjá Guðniyu litlu.

Einu sinni hórf kisa, nálega miðjum ekt. 1925 og sást ekki í minna viku. Ég lét auglýsingar um hvarf hennar í blöðin, gekk oft sjálfur um nágrennið til að leita hennar, og fékk fjölda barna í nágrenninu til að leita og hál þeim riflegum launum ef þau fundu hana. Hún fannst og fundurinn var ánægður með fund er launin.

En svo verður, hversu óljúft sem það er að segja songar sögu þessara góðu og kærri vinnu okkar allra sem hana þektu.

A þáskadagsmorguninn 13 apríl 1925 bar svo við að

háskóla piltar tveir, Sveinn Ingvansson frá Væri Norð-
firði og Pjetur Pálsson frá Þrúsey, voru ásamt Guð-
nýju litlu að leika sér á grasblettinum fyrir fram-
an húsið, með því að henda bolta á milli sín.

Niður við hliðið, vestanverð við stíginn upp að hús-
inu, var ekki búið að fylla upp í grjótkúðarkolu.

Kisa var þarna máleqð og tók þátt í leikunum.

Einhverju sinni krökk boltinn niður undir gartinn,
ofan í holuna og kisa eins og örskot á eftir, en festi
bæði afturföturina í holunni, reif sig sjálf upp úr
henni, en e. svo meidd að hin hljóp eða dragnaðist
há veinandi heim að húsinu. Guðný litla hljótadi

upp yfir sig, há grét og sagði: „E. e. hin kisa min
hefir meitt sig.“ Við eltum kisu og máttum henni
og sáum að hin hafði meitt sig mikið.

Eg hljóp inn, hringdi Magnús Einarsson dyralækn-
ir upp í símann, og bað hann að koma sem skjótast.
Þrá hann fljót við, skodadi „litla vinnum okkar“, og
sagði, að meistrin væru ekki svo alvarleg að um lífið
væri að tefla, og að hin myndi ná sér aftur, án
þess að nokkuð væri hægt að gera henni til gáða.

Eftir nokkra mánuði var kisa svo hress að hin
gaf farið allna sína ferða, leikið sér og verið okkur
til mikilla skemmtunar og ánægju; þó virtist okkur
hin aldrei ná sér til falls, og ávallt gættum við
þess að hin þyrfti ekki að hlaupa hátt til niður af
borti eða stiga, og leit hin þess eftir, að við hjálpuðum

henni. En svo var það einn morgun um sumarið 1925 að við fundum hana uppi lofti, sýnilega afþirkomna af hræðslu. Hin skalf og nóttráti og gaf eyndarlegð hljóð af sér við og við. Að nokkurri stund lidinni, náði hún sér samt að mestu, eftir að við höftum hjúker að henni sem best við gátum. En einn í dag vitum við ekki hvað fyrir hana hefir komið þarna uppi í loftinu. Við höldum helst að hún hafi verið uppi í hartu lofti, cellað að stökkva þaðan niður stígarnum, en doftið og orðið hrædd, og eftirvill kend mikils sársauka í gömlu meistarumum. Okkurt er það, að þó hún færi upp í efsta loft eftir þetta, fór hún aldrei einrómul niður aftur, og í hverd sinn sem henni var hjálpað til að komast niður, held hún sér svo fast um hálsinn á okkur að það lá oft við að hún læsti okkur með klönum. Þetta virðist benda á það að þessi statur og ferð hennar niður stígarnum væri eitthvað það hræðilegasta fyrir hana, en hún gat ekki sagt okkur neitt um það, né meinar upplýsingar gefið um það hvað fyrir hana hafði komið.

Þegar ég fór utan 16. febr. 1926 um nóttina kl. 12, lá hún á herðum mér til kl. 10 - einn þó ég stæði uppi og gengi um húsit, en svo hvarf hún mér, svo að ég cellaði ekki að geta fundið hana til að kvæða hana.

Við leitum um um ald húsit, uppi í lofti og niðri í kjallara. Loks fann ég hana á þeim stað sem ég vissi ekki til að hún hefði falið sig í áður: Inn í lok-

utum bókasölp; þar lá hin innanum bakur og blöð og virtist ekki hafa búið neitt vel um sig, eða valið sér neitt þægilegt hvílu rúm.

Ég strauk henni og gældi við hana, eins og svo oft áður; en mi sýndist mér hin líta til minn angurblitum saknadar augum, enda vorum við þá að skilja í síðasta sinni, þó hvorugt okkar hafi rennilega búið við því þá, eða getað náð í það.

Meðan ég dvaldi ytra, í hvert sinn sem ég skrifaði „lilla vininum mínum“ Guðmíju - og það var oft, bat ég hana að bera kisu kvettju mína, í þann hátt að strjúka henni oft og vel og leika við hana.

Þegar þær svo komu til Hlafnar, konan mín og Guðmíj til að sækja mig, var það eitt af því fyrsta sem ég spurði þær: „Hvernig líður henni kisu mínni?“ Guðmíj þagði og leit til minn meðaukunar augum, en Anna sagði:

Við ekkertum ekki að segja þér það strax. Þú hin er dauðt áminningum; ég varð að láta fara með hana“ (Ég vissi að það var í sama stað sem hin fór, í laugardaginn fyrir páska 3. apríl 1926) „Ég gat ekki séð hana lengur svo lasburða sem hin var orðin; það tók fljótt af.“

Þó samveru stundir okkar með þessu málhansa djúri, sem við fengum mikla ást á, og var okkur oft til mikilla gleði og ánægju, veru ekki langar; söknum við hennar mjög og gleymum henni aldrei:

Við gletjumst af því að vita að við gerðum all hvat í okkar valdi stöð, til að láta henni líta vel, og við

vitum, að ef hin hefði getað mæld við okkur, myndi hin hafa vottast okkur innilega þakklæti sitt og að hin mi bitur skapara sinn og allra skepna, að gefa okkur þekiferi til að sjna sem flestum mállausum og varnarlausum dýrum göðvild og mærgætni.

Ég veit ekki hvort þú sem þessar línur lest, hefir nokkna trú á því eða ekki, að þeir menn og skepnur sem hér hafa lifað saman, fái að sjást síðar meir, en það er min bjargförs trú að svo verði. Að allir þeir, menn og skepnur sem hér hafa lifað saman og á einhvernu hátt getað sjnt hversáðru kærleika, fái síðar meir að lifa saman í kærleika og gleðjast, ekki einungis af kærleiksfullu lífi þar, og þó heldur af því að hafa lifað slíku lífi hér.

Lesandi! Hver sem þú ert! Lættu það vera hlutverk þitt hér í lífi, að auðsýna bæði mönnum og skepnum kærleika, og allra helst þeim sem á einhvernu hátt eru mautlega staddir og ekki geta hjálpað sér sjálfir, því þeir þurfa sammanlega þess við að þeim sé auðsýnd - miskunsemi, mærgætni og kærleiki

Skriðað á heimleið frá Kaupmannahöfn 5 júní 1926

„Svartí Kísi“ (hinn fyrri)

Ég vil ekki láta það lengi undir höfuð leggjast að minnast göts vinar, sem við urtum í bak að sjá í dag; það er „Svartí Kísi“ okkar, fallegt og indald dýr óvenjulega vitund og vinsæll. Við urtum að láta hann fara frá okkur og er sannast að segja, „að fleira verður að gera en gott þykir.“ Og þó hér sé um „skynlausu skepani“ að ræða, aðeins hött, þá geta tilfinningum manna stundum verið nóg bót, er þeir eiga að kvæða upp dauðadómum yfir þeim, og það er mist að síustu stundum, sem hann dvaldi meðal okkar, mun ég - og líklega engin okkar gleyma.

Ég cetta mi í fáum línum að lýsa „Svartá Kísa“ nokkuð.

Skömmu eftir að við hjónin og Guðni, litla komum heim úr utanför okkar 13 júní 1926 fórum við að reipast um eftir ketki, en sögðum þó um leið. „Við fáum aldrei eins indald dýr eins og Kísa sí var er við urtum að sjá af 3 apríl 1926.“ En þó fór það mi svo að „Svartí Kísi“ varð okkur jafu ker.

Í hvert sinn, er hann varð þess var, að eitthvert okkar færi að kveldi dags úr úr húsinu og úr í bæ, fylgdi hann okkur á leið, ekki einungis hér útur á götu og langann veg eftir henni, heldur á fjarlægjandi götur, og var þá ávallt að snjálma, stundum hött og stundum í hálfum hljóðum. Var þá eins og hann vildi segja, „Hvert cttar þú? má ég koma með þér? Farðu ekki langt! Komdu fljótt aftur!“ Og í hvert sinn, hvencar sem sagt var við hann: „Svona Kísi minn ferðu mi heim!“ snéri hann

við og sagði: „Mjá mjá“ En sjaldan fór hann lengra en í gættinn fyrir framan húsið og lagtist þar og beið um komið var aftur. Vitlanlega höfðu margir gengið götuna fram og aftur, á meðan hann lá þarna, en hann skeytti þeim engu; sá hann eftur á ánoti þann sem hann var að fylgja að heiman fyrir skömmu, koma eftir götunni, stóð hann upp og fór á móti honum há-mjálmandi, muddaði sér upp við fætur hans og fleygði sér flötunni á götuna og velti sér þar, þangað til að sá er að komi tók til að strjúka honum um bak og kvíð, mátti þá gæta sín að stíga ekki ofan á hann, svo alreitinn var hann í þessu og vinnalegur, og malaði mjög djúrum römi af ánsæju.

Annars lá „Svartí kisi“ oft úti í gætti og var þá segin saga að slíkt vissi á þurk og gótt veður, svo að Guðrún gamla Pétursdóttir sagði oft er hún sá hann þar. „Áh, já, já ekki spáir hann neitt slæmu veðri hann „Svartí kisi“ mína, við fáum þurk á morgun, það er ég vissum!“

Þetta brást vilt heldur aldrei.

Leegi Svartí kisi inni í rúmi, en það gætti hann oft um miðjan daginn, því hann hafði oft vakat alla nættina úti, eins og göðum herkerungum er lítt, mátti ávallt sjá hvort vindstátan breyttist, frá því sem hún var, þá er hann lagtist niður, því hann snéri ávallt þjóinnu í þá átt, sem vindstöðummar var von, þó þveröflugt væri við það er hún var þegar hann bjó um sig til svefnisins. Var það þá oft að ég bentu á þetta og sagði

við heimilisfólkið. „Nú skulum við taka eftir hvort hann verður ekki genginn af áttínum bráðum og tek-
inn að blása af þeimni allt sem Svartí kisi snýr þjóinu
i.“ Þetta held ég að hafi aldrei brugðist, a. m. k. ekki
í þau mörqu skifti, sem eftir þessu var tekið.

Það er óhætt að segja að mikið dálæti var hafið
á þessu tryggðardyni. Öllum þótti vænt um svarta
kisa, allir struken hönum, en hann velti sér á allar
hlíðar, til þess að hægt væri að strjúka hönum, ekki
einungis bakit, heldur og kvit og lappir og er óhætt að
segja, að ég var ekki sístur manna til þess, og svo
vitanlega Gudný litla. En bæri vo við að kisi lægi
uppi minni og annað hvort öðkar væri að strjúka hö-
num, en hann sœi Önnu (koma minna) við vinnu sína
sitjandi á stól þar langt frá, en í sama hverbergi, var
hann ávallt fljótur að standa upp og hlaupa upp í kjöltu
hennar, til að láta hana strjúka sér, það var ekki nóg
að við gerðum það, hún varð að láta hönum vináttu
sína í tei og var hann þá óðar búinn að leggja lappir
sinar utan um háls henni og komin með sína vörku,
fallegu og loðnu kinn að kinn hennar, til að strjúka
henni, þetta gerdi hann við engan nema hana, enda
var hún þá alltaf vinaleg við hann aftur á móti, og
þessum flirulatum held hann áfram þó hún stjókadi
við hönum ríður á gólfið, því þá lagðist hann þar
við fatur hennar, smá mjálmadi, veltandi sér á allar
hlíðar og maladi, svo að þungur brinnidur var í rödd-
inni

Svarði kisi var venjulega látinn liggja niðri í miðstöðvarherbergi á nóttunum, en þar vildi hann þó ógjarnan vera, samt fór hann þangað ávallt er sagt var við hann „Komdu nú niður kisi minn“. Labbadi hann þá á undan manni niður stígann, leið nið og við til baka, til þess að benda á nauðsýnilegt væri að ljúka upp fyrir honum.

Á morgnana varð anna eftast til að ljúka upp fyrir honum og mátti hin þá ávallt gata sín að hin stigi ekki ofan á hann, því hann var stöðugt að fleygja sér niður fyrir fætur hennar og velta sér, svo hin gæti strokið hann, helst alla leið inn í eldhúsið, þar sem morgunmatunum beid hann, eftast götur og vel úti látinn

Hvar sem kisi var í húsinu og ætlaði út, eða inn í eldhúsið til að fá sér mat, settist hann ávallt á gólfid, fyrir neðan stígann, sem liggur úr forstofunni upp á loftid, þar sat hann þangað til einhver varð á gangi, og missti matur þá ávallt að hann vildi lata ljúka upp annað hvort forstofunni eða eldhúsinu, og fór hann þá á undan manni og settist við þar dýrur sem hann vildi að upp væri lokið, settist þar og horfði mjálmandi upp á handfang hundarinnar. Varu það ní forstofudýrnar, sem hann settist við, en matur vildi reyna hvort það væri alvara með að fara út, og færi inn í eldhúsið og kalladi á hann, þá sat hann ávallt við sinn keip en mjálmadi því íkæðrera þar sem hann var kominn, uns upp var lokið. Sæti hann aftur á móti

við eldhúsdýnnar og vildi fá mat, en ekki fara ús,
 en matur færi að forstofudýrunum lyku þeim upp og
 kallði á hann, sat hann þá einnig við sinn keip og
 hatti ekki fyr en upp var lokið. Til þess að reyna hann
 við hvorar dýnnar sem hann sat, var honum í bili
 ekki síst, heldur gengið frá honum inn í stofu eta upp
 á loft, var hann þá ótar restur við tröppurnar aftur
 til þess að bita þess að einhver kæmi, sem skildi hvað
 hann vildi.

Ekki þekkir annað hljóða en að segja sama sögu af
 kisa og er hin m.a. sú að hann þótti matþakur himn
 mesti og matvandur að sama skapi. Annat en glæmjam
 fisk var þjóttingarlaus að ljóða honum, og minna en
 meðal kurl. ísa neqði honum ekki í máltitina, auk neqr-
 ar mjólkur, enda þreifst hann svo vel að hann var talinn
 stærstur allra þesskyns djúra hér um slóðir, og næmri fjört-
 ungur var hann að þyrqd.

Svarti kisi var svo gljáandi svartur, að búkur hanns
 haus og lappir, var eins og finasta flauel, hann var fram-
 úrakarandi hreinlegur og þreif sig vel. Aldrei kom hann
 sér frá neinum hildarleik, af hinum mörgu sem hann tók
 þátt í, við aðra herkonunga hér í suðurhvæli Skólavörðu-
 hólkins, og margna þeirra leiddi hann heim hingað að lok-
 inni orustu sinni við þá, til þess að þeir gætu lekið sér
 bita með honum og fengið sér hressingu.

Það má þvi áreiðanlega segja um Svarta kisa, að þó
 hann væri herkonungur hinn mesti og cetti oft í orust.

um, var hann vel lötinn og mikilsvæðinn af sam-
tíðar kynslóð sínni. Hann leitði ekki á öðra að
fyrnabragði, en varði lönd sín vel og ávald með dreng-
skap og ég er viss um að í honum hji viðkvæm og
göð sál. Innilegra og viðkvæmara augna tillit hefi ég
naumast séð hjá neinu öðru djöri, en hjá honum.

Vinnend hanns mátti ekki einungis til okkar sem bium
í sönnu hverbergum, sem hann hefðist við í, heldur var
hann í miklum kærleikum við fólk í kjallaranum,
ekki síst Guðrúnu gömlu, sem ávald ávarpaði hann
vinsjárnlega og rétti að honum margum götum
og ómældum málsverðum. Þegar þróngs var í búi
heima hjá honum sjálfum og nyr fiskur var ekki
til. Ég er viss um að mátti hann mi mela, — sta
hefði getað mella, myndi hann minnast þeirra hjóna
með þakklæti fyrir það, og margan vevar. blundum
í stöðnum hennar Guðrúnar gömlu.

Þó margt mátti segja þessu vinsjárnlega og vitra
djöri fleira til ágætis, læt ég hér stöður numit, en get þó
ekki annað, en minnst með nokkrum ordum á stöðu
efistundir hans hér í dag. Þegar við vorum að borða
í dag, kom kisi að borðstofudyrakundinni og beið þess
að upp væri lokið. Hann skiftist á um það kvæð eftir
annat, að setjast að baki okkar allra — en þvi var hann
ekki vanur, og muddaði sig upp við bökina á okkur, mal-
andi og mjög vinsjárnlegur, hlöp upp í kjöltu okkar
og upp um háls komu minnar, og strauk nefinn um

kinningar heinnar, með lappinnar sin hvorunnegin upp um axlir og hals. Síðan gekk hann ús um gartinn lagðist stundarkorn upp í girtinguna, kom svo heim, settist í stól í eldhúsinu og beidd þess að hann yrði tekinn og færður til - aftökustöðunarinnar.

Hvað var hann að vilja inn til okkar? Og hvað skyldi hann hafa verið að segja? Semulega eitthvað á þessa leið: Ég er að þið minnir mínir góðu, þúvir að ákveða skilnað okkar um stund; mi langar mig til að kveðja ykkur og þakka ykkur öllum fyrir góða samveru og ald gott og ég tek ykkur dóm með ró og gleði, þvi þið náðið, en ekki ég, og viðið sjálfragt þer en ég, hvað er mér fyrir bestu, þvi ég er orðinn svo lasinn á heilsunni, að hotta getur stafað af svo mánni samvirs minni eftir leiðis, eins og verið hefir áður. Ég til til ykkar ángurbliðum augum, fullum þakklæti og hjartanlegri vináttu og bið ykkur mi: Leypid mér enn einusinni að njóta þeirrar sælu, að finna ykkar mjúku og viðkvæmu vinar hendur, strjúk - ast um minn svartu hjúp, eins og þið hafið svo aft gert áður og munid, að þó ég hafi ekki mál, sem ég gæti látið tilfinningar minnar í ljós með, þá örka ég þess, að sem flest dýr fái að njóta jafn mikilla gleði og vináttupels, sem þið all hafið sýnt mér. Ég skil ekki, og þið máske ekki heldur, hver til - gangur lípins er, vitum ekki hvað viðtekur eftir skilnaðinum - en höfum þó von - og ég máske líka

þó þið vitið það ekki, um það að við eigum enn eft-
ir að sjást og sýna hvert öðru kærleika. Ég ber það
traust til ykkar mi á síðasta augnarblíki lífs míns, að
þið sem náðin hafið og meina vitið, viljið enn sýna mér
kærleika, með því að láta viðskilnaðinn verða mér
sem litlbærastann. Éri kem ég inn til ykkar þar
sem þið eruð all saman, til að kveðja ykkur og
þakka ykkur öllum og bið ykkur að fyrirgefa mér
ald, það sem ég kann að hafa - vegna takmörkunar
á viti og þekkingu - gent ykkur á móti. Og mi
ebla ég enn einusinni að ganga heimna um í kringum
heimilið ykkar, og lita yfir þá stöði sem ég hef lengst
og best unast í, í skjali vináttu ykkar og kærleika,
svo kem ég inn og bið þess sem á að ske.

Verið all sæl! Líði ykkur öllum vel!"

Mundi það það vera óhugandi, að þetta vinkjarn-
lega dýr, hefði hugað og sagt eitthvað á þessa leit,
ef það hefði getað mælt?

4 febr. 1928

"Kisa min" (þ. e. Svartí kisi hinn síðari.)

Svo var hinn kállur, og þessu nafni gegndi hinn ávallt tryggja og vitra djúrt, sem hér verður minnt með nokkrum orðum.

Þegar við komum lúngat í Frakkartíg 12, vorið 1921, var hér fyrir svartur köttur, og fór fráflytjandi tvívegis með hann niður í Tratararkotssund, en kisa kom ávallt að vönnu spori aftur. Okkur gæst ekki í fyrstu vel að þessu djúri og rötgerðum að lóga því, ef það skyldi seljast hér að, og var órsökun til þess síð að kötturinn var svartur og að því er okkur vintur fremur áfríður, og því ekki eins "skemtilegur" og við vildum, ef við færum að hafa kött á annan borb, en sérstaklega vintur okkur hann vera orðin nokkurstíð gamall.

En þegar við sáum hve tryggur hann var við líbilyki og okkur vintur hann hvergi una, nema hér, létum við það dragast úr höndu að lóga honum strax og fá annan kött, enda urðum við þess bráðlega vor, að hér var um þrifalegan veitikött að ræða, en minna eða nöttuganur nógur.

Þegar farið var að rekja lífsferil Katherins, kom það í ljós, að hann hafði í margar raunir rætt. Hver á annars hafði hann dóttir ofan af húspaki og þá brotnað í honum rif, eitt eða fleiri, í öðru sinni hafði hann orðið undir vagni og lerbrotuð, og loks þegar fólk það, er fór úr húsinu um leið og við fluttum í það, var kötturinn orðin svo illa haldinn af hor og hungri

að hann réðist jafnvel í það að taka það sem hon-
um var ekki cellað, og var hann þó að eðlisfari
frómur og náðvandur.

Eftir að hann varð heimilisfastur hjá okkur heend-
ist hann fljót að litlu telpunni okkar. Guðríju Torfa-
dóttir, sem gaf henni nafnið „Kisa mín“, og gældi svo
mikið við hana, að við máttum oft beita höfðu, að
hinn ekki kyti hana eins og krakka, jafnvel þó „Kisa
mín“ væri nýkonurinn inn með hverja mírina á fætur
annari; enda gengdi „Kisa mín“ henni fremur en öðr-
um, ef hinn kalladi til hennar, eða bastadi á hana og
þátti sýnilega undir vandi um hana að hinn strykki á sér
brjót og kvitinn, rénstaklega ef „Kisa mín“ var með
þeim efnum að eignast afkomi innan tilils tína,
en þá máttu aðrir ekki snerta við henni.

Þegar „Kisa mín“ var lokað inni um nóttur,
konu hinn oft um miðja nótt inn í svefnherbergi
okkar og mjálmadi svo hátt sem henni lá rómur til
um allir vöknustu og hatti ekki fyr en upp var lokað til
að hleypa henni út; var það þá segin saga, að hinn hafði
orðið vör við einhverjar flökku kindur úti fyrir, sem
hinn þóttist þurfa að klöfesta, áður en þær yrðu of nær-
göngular, og það brást ekki að hinn var fengsöm í þess-
um ferðum sínum, því þegar úr var komið lágu 2-3
og jafnvel fleiri notuskrakkarnir fyrir utan dýrnar
og sat hinn þar yfir; til þess er upp væri lokað, að þær
„heila draslið“ inn í eldhúsi. Stundum var hinn þar

útlífyrir að eyða tímanum í það að halda lífinu í einni þeirra, til þess að geta skotist með hana inn og leikið sér við hana á gólfinu, og það er það einu sem kalla mátti ljótt í fari hennar, að hún satti hvernju fari sem gæpt, til að hrella hússtötur sína með þessu. En svo mátti telja kisu það til máls-bóta, að hún vissi ekki, að ekkert verra var hægt að gera hússtötur hennar til en það, að sýna henni mynd af einhvernju pari sem líktist rottu eða mis, hvað þá að láta hana hafa hugmynd um að nokkurt af pari tægi, væri nálægt henni, dauft eða lífandi.

Svo var „kisa mín“ matvönd að hún selti heldur heilu hungurinn en að bragða nokkurn annan mat en glæsijaru fisk eða sardinur; það var gaman að sjá til hennar þegar hún fékk nokkrar sardinur, og svo næstum tóma dösina til að sleikja hana. Hlefdi hún bara umm-
it á dösinni.

Slíkt orð fór af „kisa minni“ sem veitikefki, að hún var fengin hvað eftir annað hér í nærliggjandi hús til að veiða, rópaði hún þá evallt svo rökilega um á einni nóttu, að enginn svantar vandt vandt lengi á eftir.

Þegar „kisa mín“ var ^{ekki} lokið úti á nóttunni, eða látnu niður í kjallara geymsluna til að veiða, kom hún evallt inn að minni okkar hjónanna, settist þar og anjalmáti, þangað til hún var viss um að við veit- um henni eftirtekki og töludum við hana eða stök- um henni; fyr var hún ekki ánægð og fór svo og

lagði sig til svefnis í rústöku rúmi, er hin ekki í einu eldhúskorninu.

Kenni það fyrir - og það var bjarna oft, að við vildum láta hana út að kveldi dags, en hin vildi ekki fara, faldi hin sig þá einhverstæðer í húsinu, svo hin fannst ekki hvernig sem leitast var, en svo hafði hin það til að vekja okkur á miðin nóttu, eins og áður er sagt og heimtæði þá skilyrðislaust að þá að fara út.

Í þessum felum rínum var hin stundum svo ken, að troða sér inn í skeip og leggjast þar innan um og ofan á diskka og bollapör og fíkest ekki um þó illa færi um sig, í stað þess að liggja í senu rúmi í eldhúskorninu.

Stundum tróð hin sér þannig undir rúminu að hin lá á milli fjöðmannna í rúmbotnum og lét ekki á sér bera, nema ef Guðni kallast til hennar, þá kom hin fram, en Guðni var var oftast sefnuð um það leyti og þvi ekki hægt að láta hana svara hana fram úr fylgsminu.

Þegar „Svartí kinn“ kemur heim að morgni og „Gat-ar á glugganum“, á efri hæð hússins, eta þar sem við búum, og lokið er upp fyrir honum, þakkar hann fyrir (segir „mjá“) og gengur nakleitis inn, skellir sér niður á gólfið og hekkir ekki að vella sér og mjálma, fyrir en sá er upp hafði lokið hefir strokið honum um kvöldinn.

Komi hann að kjallara dyrunum og vendi þeir lög-reglu þjónn (Óli Pálsson) eta þjóðvenjinn. (Willy Westrup)

til að ljúka upp fyrir honum, lætur hann sem svo að hann vilji ekki fara inn, heldur biður þess að þeir yfi honum inn, og ávallt lætur hann til sín hegra lágs "mja", sem þakklætis vott. Aldrei fleygir hann sér þar á gólfis, eða biður þá að strjúka sér. Aftur á móti gætur hann fljótt að þvi hvort kurtin sé op- in á hæðinni, sem við biurn á, sé hin lokut stald- ar hann við, litur á þá og kurtina, og mjalmar um þeir hafa lokið upp.

Einkennilegt er að við allar slíkar málaleitanir er hann lágróma, hæglatur (=kurteis), en er upp er komið er hann heima hjá sér, og er þá ekkert feiminn að láta óskir sínar í ljós, en ávallt án allrar frekju.

„Hviti kisi = Kleopatru hin fagra“

Flamm er mi þoplega fullstálpedur og ávallt inn í stofu þar sem við erum, og endá hvar sem er. Aldrei er tekið vo í piano eða orgel að hann ekki hlaupi á dyr, lafhræddur, en um útværpið fæk hann ekki, hversu hett sem það glymur eða í þvi umnar.

Í kvöld 12. sept. 1934 þegar ég flutti erindi í útværpinu um 25 ára starfsemi Sjúkkrasamlags Reykjavíkur, hafði kisi verið inni hjá konu minni og Guðnýju litlu, sat hann rólegur á gólfinu og malaði, en þegar ég byrjaði að tala í útværpinu, hljóp hann upp á bord í stofu þeirri sem útværpið er í og þar sátu vit, fór kisi að spenna eyrun og líta til þeirra er við bordið sátu, spyrjandi augun, eins og hann segði: „Hvað er mi um að vera!“ Þar gáfu þvi engan gæm, en tóku vel eftir hálterni kisa litla. Flamm hleypur að hátalaranum, þefar af honum og leitir ald í kringum hann, og lítur til þeirra, þarna við bordið, vit og vit, með spyrjandi augnaráði, um hann sest við hátalarann og veltir þar vöngum með mestu athygli. Þvi ~~hvat~~ hvað þar fer fram, eins og hann væri himn fróðleiks fúsasti áheyrandi, um ég hafði lokið erindi minnu, að þvi þinu hljóp hann midur á bordið eftur.

Konan min og Guðný litla voru samferðar um að kisi litli þekki málnonn minnu, en gæti ekki komið þvi fyrir sig hvar ég væri staddur, líklega held inn í hátalaranum! Þannig hafði hann hogað sér allan tíman á meðan ég flutti erindið, að hann vissi að

41

ég væri einhverntáðar nálægt og talaði við sig, en
hvar? Það vissi hann ekki!

Reykjavík, 12. sept, 1934.

Um Kleipötru hina fagra

Í morgun var ég að laga til í kringum blómin heima
með gansstignum, litli kisi (hvitur) var nálægt mér og
lík sér í blettinum. Sí ég þá tveir telpur 5-6 ára standa
mjög þeimnislegar við garðshlíð, og sagði önnur þeirra
við mig; megur við koma inn og líta á litla köttinn
þinn, hann er svo skemtilegur. Ég sagði þeim að þeim
væri það velkomið og lauk upp fyrir þeim.

Ég geri náð fyrir að litlu telpurnar og litli kisi
hafi haft gáfu mikla ánægju af þeirri heimsókn, því
þau líku sér saman í fulla 2 klukkutíma, eða frá kl.
9½ - 12 að allir „leikendurnir“ fóru hver til síns heima
að meyta miðdegis vantar síns.

Þessi hálfri stunda síðar kemur önnur telpur (dóttir
Sv. Hemmingssens) og segir, „Hvar er litli kötturinn?“ Okkur
langar að leika við hann svolítið meina“

„Hann er inni að borða“ sagði ég.

„Er hann ekki búinn að borða? Ég er búinn að borða, en

kanske hann ætli að leggja sig eftir matinu?"

"Mér þykir það líklegt, enda er hann vanur þvi"

"Það er von og þvi best að eináta hann ekki minna, en er hann vanur að sofa lengi til miðdags?"

"Það er nokkurt misjafnt, hann sefur stundum lengi ef hann er þreyttur, eða ef hann birtar góðan".

"Já hann er kanske þreyttur minna, en fer hann alltaf gott að birta?"

"Það er mi upp og niður. Stundum fer hann niðan fisk, lax eða þá silung, og alltaf nóga mjólk"

"Ósköp á hann gott. - lax, - silung - nóga mjólk. Og birtar hann mi mikið?"

"Já hann er vel lystugur"

"Verður honum aldrei illt af þvi sem hann birtar?"

"Ónei ekki ber á þvi."

"En ef honum verður ^{ynst} illt, hvað gjörðir þú þá?"

"Ég mundi vitja læknis strax; en honum verður aldrei illt"

"Hvar sefur hann á nóttunni"

"Hann hefur sofist hjá henni Guðriju, en mi sefur hann í eldhúsinu"

"Af hverju heitki hann að sofa hjá Guðriju? Hrá hann það ekki?"

"Það má ekki venja ketki á að sofa hjá fólki, það fer vel um hann í eldhúsinu og hann hefur alltaf hjá sér mat og mjólk og fleira"

"Hvað fleira?"

"Tildæmis ilál til að nota, ef hann þarf að fara ofan"

"Sefur hann á gólfinu í eldhúsinu?"

"Já, hann sefur þar í stórnri kórðu og hefir vel mjúkar
turkur til að sofa á"

"Turkur?"

"Jaja, eða fót og þoka, það er ald vel mjúkt."

"Og kotta, sæng og leppi?"

"Já hann hefir nóg undir höfðinu!"

"Ó - hann er svo skemtilegur! En svo eigið þið annan
köll. Ekki satt?"

"Já, svartan, stóran og fallegan."

"Fær hann sama með og sá litli?"

"Já, oftast nær og honum þykir sardinur allna bestar."

"Sardinur? Fær ekki sá litli þær líka?"

"Nei, ekki enþá, en við gefum honum þær kanske bráðum."

"Ójja, hann er svo skemtilegur."

"Það er hinn líka og ekki þykir vænt um báta"

"Hvenær eftir þú að veikja hann?"

"Bráðum; þið skulst komna eftir hálf tíma."

"Eftir hálf tíma? Ekki fyr? Hann er svo skemtilegur."

Eftir 10 mínútur komu þær.

28 júlí 1934

Kleopatra hin fagra

Við eigum undur fallega kisu, svo fallega, að hin hefir hlotið þetta nafn, hin er hvít eins og feqursti svanur, eyrun og trýnið eru gránönddótt og tveir blettir, sinn hvoru meginu aftan við hálsinn, eru einnig gránönddóttir. Augun eru skar og fagur. Þetta eru helstu einkennin, en svo berðir eftirfarandi smásaga til þess hversu greind hin er.

Kleopatra er svo hrædd við piano og orgelspil, að hin hleypur á dyr, ef hin heyrir nokkurt hljóð úr þeirri átt, eða frá þeim, en hvernig sem útvampið glymur og unnar, færst hin ekkert um það. Þegar einhver er inni þar sem útvampið er, liggur Kleopatra venjulega undir borði og malar.

Nú bar svo við 12 sept. 1934 að ég flutti erindi nokkurt í útvampinu í tilefni af 25 ára afmæli Sjúkva-
samlags Reykjavíkur, kl. 7.25 e.m. Um það leyti sem ég byrjaði á flutungrí erindisins, settust þær konur mín og uppeldisdóttir okkar, Guðný, und borðið í stofu þeirri sem viðtækjaakald okkar er í, til þess að hlusta á það sem ég kynni að segja, þar vissu ekki af neinum öðrum sinni í stofunni, en þegar ég byrjaði, hleypur Kleopatra litla undan borðinu og sest upp á borðið, litur mjög einkenni-
legum augum og vansakandi til þeirra, sem við borðið sátu, eins og hin vildi spyrja: „Hver er að tala í útvampi-
ð mína?“ Þannig beidd hin öfur litla stund og horfði

stóðugt á hátalarann mjög undrandi, uns hin kleyfur
 að honum, seld þar og hlustar, veltir vöngum og gengur
 síðan í kring um hann, hnusar og þegar af honum á
 allar hliðar. Loks seld hin hjá hátalarannum en litur
 við og við til þeirra, er við borðit sátu, en þegar þar
 litu ekkert á því bera að þar veittu þessu hátlerni
 hanns meina sérstaka eftirtekt, settust Kleopatra við
 hátalarann, svo nærri sem und var, og hlustaði mi eins
 og hver annar fróðleiksfús hlustandi á hvert orð sem ég
 sagði, uns ég hafði lokið erindi mínu. Allann þerman
 hinn, leiddi til fyrir að hin hugaði sem svo: „Þetta er
 hann húsbóndi mín! ég þekki malróim hanns, en hver
 er hann? Líklega inn í þessum kassa! Etti hann sé mi
 ekki að tala við mig, eða um mig? Gaman er að heyra
 til hanns, karlins, eins og vand er, en því miður skil
 ég ekki hvað hann segir; ef hann bera sagði: „Kidda mín“
 eða eitthvað svoleiðis, þá skildi ég að hann væri að
 tala við mig, en það er líklega eitthvað annað sem
 hann er að tala um, ég eþla samt að hlusta og bíða
 að hann komi til úr kassanum aftur, því þar er hann!“

Þegar ég kom heim, kom Kleopatra á móti mér
 fram í forstofuna og muddaði vöngunum við fætur mína
 eins og hin var von að gera við mig og aðra þegar
 vel lá á henni og mi var hin sýnilega fegin að kafa
 heimt mig úr helju, úr kassanum.

Kona mín og Guðný sögðu mér síðar frá hátlerni
 Kleopötru inn í stofunni meðan ég flutti erindið og

voru þar samferðar um að hin skildi hvað um var að vera: Að það væri ég sem talaði, að hin þekkti málvörð minn, en væri í stökustu vandræðum með að gera sér hugmynd um hvar ég væri, nema ef vera kynni inn í kassanum, það sýndu vangaveltum er og svo hitt, hvern oft hin leid til þeirra er við bótist sátu og var stöðug við hátalarann.

Sá galli þykir á Kleipötru að hin er „þur á mamminn“. Hin flýr undan manni og er óhlyttin í því að koma heim inn aftur, ef henni er lofað ús, einkum í vökrinum, en ef kall er í veðri vill hin helst ekkert fara ús, því hin er væru-
gjörn mjög og vintist vera lík kerlingunni, sem sagði:
„... sé lof fyrir þennan hita“, þegar eldkinnur kemur fram.
Hin vill þá helst liggja á heitum ofnunum inn í stofu, en þegar hitinn verður fullmikill, flýtur hin sig í kórpu, heffilega stóra fyrir líana eina, sem henni hefur verið fengin til að sofa í. Gamli-kisi eða Svartli-kisi liggur þá í bréfa kórpu við hlitina á henni og er þá ekki alljend næðisamt, er Kleipatra réttir honum bifur sínar í gegnum götin á kórpu, til að gela við hann og koma honum til við að leika við sig. Stundum gefir hin sig svo heimakomma við hann, að hin hleypur upp í munninn hans (kórpana) og legst ofan á hann og þvær eyru hans vandlega utan og innan og sofnað síðan ofan á honum, því munnur er oflitur fyrir þau bæði að liggja í, hlit við hlit. Annars sefur Svartli-kisi aldrei inn í hiri nema á daginn, en er úti á hverri nóttu hvernig sem veðrið er,

en hvar hann heldur sig þá, það veit enginn. Á hverjum morgni kl. 8-9 er hann bjóst við að einhver sé vaknaður í húsinu, kemur hann á gluggann og „guter“ svo hött að heyrast um allt húsið. og sé þá einhver í þvottahúsinu, kemur hann á gluggann og bankar duglega upp á uns lokit er upp, bitur mjög ákveðið og alvarlega um að gefa sér strax eitthvát að borða, þvi mi þurfi hann að fara að sofa, og sefur síðan í bréfa-körfunni fram yfir hádegi eða lengur. Kleopatru er ekki svona svefusöm á daginn, enda sefur hún alla nóttina, en Svarta-kisa til samletis, sefur hún þó mikinn hluta miðdegisins, eða fram undir nóttur, með honum, þar til henni tími er kominn til þess að fara út.

Hvorugt þessara vinsælu dyra hefir enn rest komna heim með fugla, eða aðra veiði, nema hvað nágrannarnir þykjast hafa grun um að Svarti-kisi eigi einhvern þátt í því að dífum þeirra fækkar oft á óskiljanlegan hátt. Hafa sumir haft í orði, að hann ætli skilið að lengd hanns, (en hann er langur mjög) veiri stytt um það sem svaradi höftinu, en sem betur fer heldur hann því enn og er mi 13 eða 14 missira að aldri og hraustur vel.

Þau hafa bæði verið kvikmynduð. Kleopatra (hvíti-kisi) og Svarti-kisi og á ég þá mynd.

Í vor 1935 var Kleopatra með óvenjulegum „Kjánaskap“ og urðu afleiðingarnar þar, að 3 og 4 sept. varð hún „lasin“ flutti sig úr herbergi Guðmýjar í austvestur herbergið uppi, það er 6x6 alna herbergi, lagtist þar í legubekks skuffu og var hún látin

liggja þar „á scenq“ á gæruskinni með nægum ábreiðum, en
 áður en hin lagðist þar fyrir að staldarvi, kom hin hvast
 eftir armast midur á skrifstofuherbergi mitt, staldraði við
 dýrnar, leit til min bænaraugum og mjálmadi lágt, uns
 ég stóð upp og fór með henni fram í anddyri, til að vita
 hvort hin vildi fara út eða inn í eldhúsi, þetta vildi hin
 hvougt, heldur fór hin upp í 2. eða 3. þrep stigans, staldr-
 aði þar og mjálmadi, mjög lágt og eftir því sem ég færði
 mig ofar og á eftir henni, færði hin sig einnig ofar, uns
 komið var upp á loftið, ég leit hana vísa mér leit og lokk-
 aði hin mig ávallt nær herbergi sínu, og er að þeim dýrum
 kom, trilladi hin að minni sínu, lagði sig þar midur og
 mjálmadi lágt, eins og áður. Fór ég þá til hennar, strauk
 henni vel, en hin tók til að mala. Þetta var þá
 erindið, að láta mig vita að hin væri lasin og að sér
 kenni vel að henni væri strokið.

Síðan hefur hin komið ofi á dag ofan af loftinu og
 beinlínis sótt eitthvert akkar Önnu Guðmýju eða mig, til
 þess að koma henni í vevð, og það hefur ávallt verið látið
 eftir henni. Engan bitur hin eins ákveðið um þetta
 eins og Guðmýju, og stundum vekur hin eitthvert akka-
 um miðja nótt í sama tilgangi. Hin eignastist 3 afkomi
 en öll voru þau andvana fædd og hafa verið jarðsett í graf-
 reit annara katta hér við húsið

Kleopatru sfer annars ávallt hjá Guðmýju, semilega er
 henni kunnugt um að Guðmý er ofi lasin, en í stöðufyrir
 að vekja hana kl. 4-5 á hvernjum morgni, er Kleopatru þarf

at bregða sér út, kemur hin rakkleit inn í herbergi okkar hjónanna og vekur okkur ofur stillilega, til þess að við förum, annað hvort okkar ofan til að opna fyrir hana hurð. Stundum bendir hin mér á að henni þyki sér vel gerd að koma við í eldhúsinu, til að fá bita eða sopa og læt ég það vitanlega eftir henni. Önnur þykir þetta „óþarfi“ af því bitur hin hana ekki um það.

Aldrei gaf Svartí-kísi sig að henni í vor, þegar hin var með „kjanaskapnum“ heldur varði hana fyrir öðrum köttum, en ekki hefir sú vörn verið neqileg, það sýndi sig þessa dagana 3 og 4 sept. Sýnd þykir að Svartí-kísi eigi komu, svartá eins og hann, og sé hin því dóttir hans og 3 stálpuð „börn“ lei á mesta bæ, enda er hann hjá þessu „fólki“ öllum stundum og góður við það.

Þá sjaldan að rólskin hefir verið í sumar, fer kisa litla (Kleopatrá) út á blett og baðar sig í rólskininu. Komu Svartí-kísi þangað og leggjst nálægt henni, ferir hin sig til hans, tekur til að slækja allen haus hans og þá einkum eyrun, að því binnu leggst hin þversum ofan á hann og þar sofa þau svo saman í næði, þangað til þeirra tími, einkum hans, er kominn til að fara að borða.

Síðan Kleopatrá varð larin þykir þeim er til hennar þekkja, mikið breyting vera á henni orðin. Öður mátti engin strjúka henni ni gæla við hana, en nú sækir hin hvern sem hin nær í til þess og er þá mjög minaleg.

Sé hin úti um háttatímam, þarf ekki annað en Guðný kalli til hennar: „Kisa min þú ert að koma inn til að hatta!“

til þess að hún komi inn og leggist í vinnu þeirra. Stund-
um er hún að vinnu nokkurt langt í burtu, þegar kallað
er til hennar, en það bregst ekki að hún komi ef hún
heyrir kallið til sín, en augljóst er að henni þykir oft
fullsamt að taka á sig máttir.

Hún er framúrskarandi hreinleg og mjallhvít um
skrokkinn, það er því gott að sjá til hennar í myndum.
Hú er hún heit að vera hrædd við orgel og psalms-
spil og heldur sig oftast inni. Hún er nokkurt mal-
vönd en þarf ekki mikið að eta en oft, og ávallt er hún
kennur inn, eftir útiveru, þótt stutt sé

EKKI hefur hún rétt leggja „mannskap“ sinn við meina
dýri, fugli eða mús, enda er hún svo vel haldin, að hún
þarf þess ekki fæðisins vegna.

Við erum samfært um, að þessi falletu og vinnslu
„hjú“ okkar skilja ábalmargt, sem við segjum við þau
og miklu meira en okkur grunar, enda er daleiti mik-
ið á þeim haft og það verðskulda þau bæti

Reykjavík 7 sept. 1935

Eftirmæli
 „Kleópatra hin fagra“ (hvíta kisa)

Áhi dó hin í dag: margt mætti fallett um hana segja því minningarnar eru góðar. Þú var oft sárlesin og svo fyrir manni síðan, að eigi virtust til tók um annað fyrir mig, en að kvæða upp yfir henni dauða dómum, en svo hrestist þú aftur og mátti sér nokkurn veginn. Í fyrri nótt féll þú ír minni sinni, þar sem þú lást og sofst hjá vinnu sinni Guðmíju, niður á gólfið með kvalaveini, en lást svo af og til í gar, en fékk þú kósl. Í morgun var þú sárlesin, svo að þegar ég fór upp að Silungapólli í dag, gat þú ekki síst mér. Sá ég þá að ekki væri rétt að láta hana kveldast og bat þá Óla Pálsson lögfrjón, sem fór með mig og Þorkel Kristjánsson upp að Silungapólli, að stytta henni stundirnar, þá er hann kæmi heim og var mér sagt að þú hefði „tekið vel“. En hvemu ég og við öll, ekki síst Guðmíju söknum hennar. Þú varst svo yndislega fallett og vinnjannleg, þráttfyrir lesleika sinn.

Ég gleðst af því að ég á kvikmynd af henni og því get ég séð hana eins og þú varst, fallett og fjörug. Börn alki þú engin. Þegar við sögðum við hana: „mi áttu að fara að hætta, litla skinnid!“ Skildi þú það ávallt, hljóp upp stígann og beidd þess að opnast væri herbergi þú, en þú vildi sofa í, þá eða þá nóttina: Stundum hjá Guðmíju eða í suðvestur herbergjum, eða þá hjá okkur og ávallt áður en þú lagði sig til hvíldar, þáfti þú sánur fötin eða hvíta

skinnit undir sér og tók svo til að mala. Samilega hefir kisa min „lilla skinnit“, verið hartveik, því hún var svo viðbragðin, einkum ef eitthvað varð að Guðriku, að hún hljóp út eða í felur og lét ekki sjá sig þann daginn til kvelds.

Þóeins mjólan fisk og mjólk vildi hún til matar. Svó mikla virdingu bar Sværki-kisi fyrir henni að hann leitði aldrei ásta við hana, hefur lítið á hana sem systir sína, en annars var hún ekki útstæðis róm, heldur jafnvel feldist áleitni annara samkyns dyra, þátt þeir væri með „kjanarkap“, við hana. Hún hélt sig ávallt heima og var jafnan mjallhvít og hrein, en vegna einhverrs lesleika, var henni unun og nauðu í því, að henni væri klór-át um hálsinn. Því þá ekki haldist afnan, nógu lengi leit hún upp og var sem hún sagði: Klórðu mér svolítið meira, vinur minn, mér lítur svo vel þegar þú stríkur mér um litla vangann og hvíta hálsinn. Þegar ég svo eftlæti að fara að halta að þessu verkni loknu, sagði kona mín oft við mig í spauki. „Ertu búinn að koma henni kisu litlu í vörð?“. Já ég vort að segja að ég hafði mikla unun af því að geta sént veit þessu litla dyri áneqjulega hugsvölun, og að sjá hvessu því þátt vænd um hana. Og mi er hún horfin! Svona hafa margir stórir vinir farið og ég sakna þeirra allra.

Þátt heir sé áðeins um dyr að ræða getur það orðið manni kærð, svo kærð að það gleymist aldrei.

En skyldum við ekki sjást síðar? Ég hefi þá von og trú

að við eigum i vendum að sjá alla vini okkar aftur glæða og gefusama og njóta þá endurnijfðra vinattu þeirra og þakklæti, fyrir öll þau vinahöf er við syndum þeim, meðan þau fengu að vera með okkur hér, þótt stutt væri

Nú verður þetta litla dýr, þessi góða vina okkar, lögð i grafreit þann er „Blái-kiri“ og „Unqi-kiri“ liggja hér vestan við húsið og á leiði þeirra seti fögur blóm eins og þau öll voru sjálf, og eiga skilið að þá fyrir alla þá ógleymanlegu unun, sem við höfum af þeim haft, svo að i hvern sinn sem við litum blómin og stöðum minnumst við þeirra með þakklæti.

Haftu nú kær þökk „litla skinnið“ mitt fyrir alla samveruna þau 2 árin, sem við fengum að njóta hinnar saklausu vinattu þinnar og glæðlega viðmóts. Við vitum að mi eru þrautirnar litnar og vonum að vel fari um þig og að við sjáumst aftur. Líti þér vel! Þökk fyrir samveruna! Vertu sel!

Reykjavík 24 maí 1936

Kísi mín

Það var kunnugt um land allt í fyrra vetur, að mig vantaði kisa mín, svartan kött sem veður mín 11 pd., því ég auglýsti hann m.a. í útvarpinu. Ég var á hnóðskólinum um allan bæinn að svipast eftir köttinum; fjöldi barna hér í nágrenninu, komu með sínum köttum tvítt, jafnvel snjáhvítu ketti, því þau vildu vitanlega vinna til verðlaunanna, sem ég hét þeim er fundi köttinn.

Þá bar svo við dag einn, er ég var á ganga hjá húsnum nr. 2 við Baldursgötu, að ég sá svartann kött, svo líkan „kisa mínunni“ að ég varð samfarður um að mi hefði ég fundið hann. Ég sagði því við helpu eina í 5-6 barnahóp, er þar var: „Hvað er þetta? Er hann þá hérna, kötturinn okkar?“ „Nei, nei“ sagði helpan. „Þessi köttur á heima í húsnum því erna!“ og bentu hún á eitth hús.

Næti ég svo í köttinn, skotasti hann í trök og kring en varð samt ekki alveg eins viss í minni sök eins og ég var áður, um það, að þetta væri kötturinn mín. En líkir voru þeir: Sköpulagitt eins, og sama greindin í augum þeirra beggja, hvítu blettirnir á öllum þáim, á höku og hálsi, allt þetta virtist mér alveg eins á báðum. Ég átti því það með að brúa helpanni og spurði hana: Hve gömul ertu helpan mín og hvar á þig? „Ég er á 7 árinu og hann Guðmundur Björnsson frá Gerðum á mig, hann býr í þessu húsi (nr. 4)“ Hvernig veistu að þessi köttur á hér heima? Hlefur þú þekkt

hann lengi?

Telpan varð alvöruleg á svip og sagði mjög kotrostkinlega. Já, já, ég hef þekkt hann í mörg ár og mi skal ég segja yður: Hann Þorsteinn Jónsson bankaritari í Landsbankanum - hann er bróðir hennar Magnúsar prófessor fann einu sinni flekkingskótt, ískop horadan og svangan og fór með hann heim til sín, ák hann upp og fór ísköp vel með hann, því þeim hjónum þykir svo dæmalaust vænd um ketti, ég held að þau elski alla ketti og mér þykir líka dælitit vænd um þá. Þessa þessi kottur sem hann Þorsteinn fann og þau hjónin álu upp átti 90 kettlinga alls meðan hann lifði, og hann var amma - nei hvað er ég að segja! Hann var langamma þessar kattar.

Með þessu fands mér telpan þessa svo einantleg og góð rök fyrir máli sínu, að ég slepti kettinum og hugaði sem svo, er ég skildi við telpuna og kottinn:

Þetta er aðdæmlegt barn og ég vildi örka að ég hitti sem oftast slíkan djóra vin meðal barna, svo skilnings góðan og skilmerkilegan, að geta náð lífsferil djórsins langt fram í ekkir, meira að segja áttat sig á þui, og það mjög ákveðið, að þeir var ekki einungis um einum heldur langömmu djórsins að ræða. En mest fundaði ég mig þó á þui, hve telpunni var umantugad um að sjna mér fram á, hvern miklir djóravinnir þau væru Þorsteinn Jónsson bankaritari og kona hanns, en það vissi ég mi reyndar áður

Sama daginn sem saga þessi gjörtist, kom „svart
 kisi minn“ heim eftir 6 daga útivist og vissi engin
 hvar hann hafði „alið köttinn“ allan þann tíma, hann
 fékk enga hirtingu, heldur var í móti honum tekið
 með fögnuði og feginskendi og honum gefið þá, einis
 og reyndar oftar, á upphaldi fötu hans, sardinum
 og mjóma, en 23 krónur kostaði þessi „túr“ hans, his-
 bændur hans í auglýsinga komandi og var það ekki
 eftir tælt. Heimtur hans voru þó ^{þeim} þessum meira
 virði.

Reykjavík 24 mars 1934.

„Litli kisi“

Síðast litið haust fengum við kelling austan frá Landsbanka húsinn á Solfossi, fagur bláan að lit, hvílar tállyllur voru á framfötum hans og hvítar kosur á afturfötum, veitrikampastætið var einnig hvítt og ljósmök upp eftir nefinu, nær augnum. Það var karlköttur undur fagur og svo skemtilega vitur, að allir dáðust að honum. Þvívegis féll hann ofan af lofti og niður á gólf, en varð ekki meint við. Um miðjan október varð hann á milli stafs og hundar og meiddist hann fálsvænt við það. Varð stíngkaltur um tíma og var hann þá hálfstálpatur og himn fjörugasti

Eg taldi vikurnar sem hann hafði verið hei, eftir því hvessu margar rispur ég sá á höndunum á mér fyrir ofan úlnulitinn á hægri hendi og stóð það heima í 5 vikur, en þá voru þær orðmar svo margar, að þær mátti bera saman við dagana, auk allra annara éverkta er hann veitti mér, og var þetta ald í bestu vinsemi á milli okkar. Þegar við lékum saman stóð hann stundum á lengdar stundar korn og var þá sem hann hugsaði, eða þafuvel segði, um leit og hann horfði á mig og bjóst til aflögu: Það þú sért húsbandi mínum, líst mér svo á þig, að þú sért mestri hrekkjalömur; þú ertla ég mi að fljúga á þig og sjána þér hvað ég get.“ Komi Anna (kona mín) þá inn til okkar, heftir hann við áform sitt, hljóp

upp í kjöltu hennar og skreidd upp eftir brjóstum hennar, náð nefit upp að munnri hennar og teygði báða framfötur sína, sínuhvorum megin við hals hennar og lagði svo hægrri vangan að hægrri kinn hennar og tók að mala.

Það var engu líkara, en að hann væri barn sem væri að gela við móður sína, því við og við var hann að reka nef sitt í nef hennar eta varir. Þegar þessum flirulátum lenti, vegna þess að Anna væri tímabundin við störf sín, tók hiri litli þar til sem hann hatti við mig, að stökka til, hendast á mig og klóra mig.

Aldrei varð „hiri litli“ svo stórhugatur að hann þyrfti að fara út fyrir hússins dyr, en tvívegis sýndi ég honum þó heiminn og lét hann út á tröppurnar og var hann þá ekki lengi að snúa við og hlaupa inn.

Þinni óvinurinn sem hann sígættist, var ryksugan. Honum brá svo við að heyra ungut í henni, að hann hljóp smjandi upp í loft og faldi sig, og aldrei gat hann séð ryksuguna, þótt ekki væri verið að nota hana, að hann ekki hupfi á brott átt frá henni, svo langt sem hann komst.

Samla-kira (svarta kira) og honum kom vel saman, þótt í fyrstu meitti sja átt Samla kira að hann hugaði sem svo: „Þarna er þú kominn sá, sem á að leysa mig, gamlan og liin karlin, af hölmum, og sé ég nú að dagar mínir eru taldir, og þótt mér lítist ekki sem best á þig, verð ég að setta mig við forlög mín og er þú þúggilegast að ég taki öllu móttæfi vel og verði gætur við þig.“

Og svo fór að þeir urðu bestu vinir og var oft gam-
an að sjá, hvornig litli kisi reyndi að ávinna sér kylli
þessa velinnvætta og reynda fötra síns. Flamm flaug að
vissu oft á hann líkt og mig, en hann virti hann miklu
meira en mig og sa, að hann ætli þafuvel meira undir
honum komið, en mér.

En svo tók að skyggja í gletina. Ég var 3 natur
austur í Stokkseyri og kom þaðan 24. nóvember, var þá
kisi litli orðin veikur, sýnti engu, íð ekkert, og lá stund
og stund hér og þar, stóð upp og fleygði sér niður.

Ég fékk meðul eftir læknisráði og gaf honum inn,
en það stóðaði ekkert; ávallt rann vatn og froða úr úr
vitum hans og honum leið illa. Ég vart að fara á
á Odd-Fellow fund kl. 8, en þegar ég kom heim, kl. um 11½
um kvöldið, var þessi iiddeli vinur okkar allna svo að-
fram kominn, að hann var sýnilega að dauða kominn.

Ég reyndi að strjúka hann og hagræta eftir bestu getu
og sa ég þá að honum var það fróun nokkur, þri hann
leygði frá sér fóturina og reyndi að hagræta sér svo hann
mykti aðhjúkrunar munur sem best og mun ég aldrei
gleyma þri augnaráði - sem var hans hið síasta, er
hann rendi mér, er ég gekk dæpur í húga frá honum
kl. um 12½, enda sa ég þá að hann ætli ekki annað eftir
en að skilja við.

Ég vakti af og til fram undir öllu, en ég gat ekki
farið niður til þessarar vinar mínar eftur, enda sa ég að það
mundi vera þýðingarlaut.

Um morguninn 25. nov. kom Guðni, litla inn í svefn-
herbergi okkar hjóna og sagði með grátstafmiklum
i kvæðum:

„Anna min! Hann kisi litli er dáinn!“

Var hann svo lagður til í pappakassa, með nægri
vitarull sem sœngur undir og yfir og síðan jarðaður
í grafreit bláa kisa þess er vit urðum af að sjá 2. febr. 1932.

Er mi í ráði að planta fögur blóm á leiði þessa
indæla vinar, eins og hinna, sem þakklætisvott fyrir
öglegmanlega vinatlu og tryggð. Fegurra djór og árdís-
legra er vand fundið og var líkt með „litla kisa“ og
marga aðra, sem vit höfum eignast, að vit minnumst
hann og þeirra, með viðkvæmni og vinarhug.

Rvk. 27 febrúar 1934

Hafsteinn Bjarnarson

Dulsiðni

Hallgrímur Jónsson skólastjóri hafði sagt mér af manni nokkrum að norðan, er veri svo skygn að hann sei dæna menn, huldufólk og hvað annað, er átrir ekki seju. Gerði ég litit úr þessu og var hinn vantrúadasti, þrátt fyrir það þótt Hallgrímur segði það og hefði sjálfur reynt það.

Nú á hvítasunnudag kringdi Hallgrímur til mín og sagði að mi veri Hallgrímur pilturinn staddur hér í bænum og spurði hvort hann mætti ekki senda hann til mín. „Hvat á hann að vilja til mín?“ sagði ég. „Og ekki annað en lofa þér að sjá hann“ sagði Hallgrímur það varð svo úr, að pilturinn kom og leist mér vel á hann. Mér virtist hann afþót sakleysislegur og stiltur. Ég spurði hann að heiti. Hafsteinn Bjarnarson frá Sandárkróki, og hefur verið að starfa í Grafningi síðast lítið sír.

Svo fór það að aukast orð af orði og ég að spyrja hann, hvort hann veri skygn. Líð hann litit yfi þvi, en kvad þó ekki örgrand um það.

„Sjait þér nokkud hér inni?“

„Já mikit“

„Hvat sjait þér?“

„Það er svo bjart hér inni, stjörnur og ljós. Einkenni-lega fagrir litir, eins og regnboga litir, og margt fólk“

„Fólk? Þekkið þér nokkud af því? Eða gefið þér ljóst því?“

„Ég þekki engan. En hér er mjög gamall maður með mikið grátt skegg. Hér er kona í svartri treyju með svarta vuntu og í röndöttu pilsri. Nei hvata vitleysa! Pilsit er svart en svantan röndött, hún er með grátt hár, sinkum til hlitana fyrir ofan eyrun og það er eins og hún sé kannlaus, (hann drap fingrunum utan á kumar sér og sagði:) Svona! hún er ljósleit í andliti og fríð sinum.“

Ég þekki ekki gömlukonuna, en mér og konu minni kom saman um að ljúsingin á henni ætti við Guðrúnu sál. Einarsdóttir, sem andlátist 21. des í vetur, besta vin-kona okkar. Síðan lýsti hann mörqu folki, sem við könnuðumst lítið við.

Pil þess að reyna hann enn betur, sagði ég: „Sjáist þér ekki hvíta köttinn okkar?“ En ald í einu sá ég hvernun spurning min var lítil athugasemd, að ég skyldi nefna „hvíta köttinn“, en lét við svo búið standa og beidd eftir svari.

„Já hann situr þarna á gólfinu, ljómandi falleg kisa.“

„Já hún var falleg, svona ljómandi hvít!“

„Nei hún er nú ekki al-hvít“

„Hvort? Er hún ekki hvít?“

„Nei ekki alveg: Hún er með dökk eyru og nák uppsett af nefinu, sem nær upp á milli eyrunanna.“

„Svo? Haldið þér að þetta sé rétt? Sjáist þér fleiri einkenni?“

„Já, hún er með svart skott, eða dökkleitt.“

Þú vaknaði forvitni min, þú þetta var alveg rétt

liping og spurði: En sjáist þeir ekki fleira dökkleitt á henni? Er hún þá ekki kápát, eða mæske að mestu-
leyti svört?"

Nei, nei; hún er ekki svört; hún er nænni öll hvít,
en hún situr svoléttis að ég sé ekki hvort það er á hlit-
inni, eða á bakinu sem hún er með dökkleita bletti.
Jú minna sé ég það, hún er með tvo sína bletti aftan
við hálsinn, en að öllu öðru leyti hvít á skrokknum"

Ári þurfti ég ekki fleiri sannanir fyrir því að hann
sai hvítu kisu mína, sem við mistum í fyrna.
Lypingin var nákvæmlega rétt. Þetta var því betri
rönnun fyrir þá sök, að ég einmitt líd þess getið að
kisa hefti verið hvít. Ég er því viss um að pilturinn
er nammskygn og sagði hann okkur margt um það,
sem hann hefti séð áður og sei mi, sem við gátum
hvorri vitat að rétt væri, né rengr það, því margt
af því þektum við ekki.

Síntaklega sagði hann að huldufólkið væri margt á
Nesjum; þar væri heild þorp bæja, einir 8 eða 9, fólkið væri
fallegt og síðsamt og að karlarnir þar færu oft til á vatn-
ið til að veida, þeir hefðu fínað, hross, kýr og kindur all-
tíð einu einu og við o.s.frv.

Við leiddum hann um ald hrisið og allstæðar sýndist
honum óvenjulega byrt. „Ég hefði óvita séð svo einkenni-
lega fagra og mikla birtu" sagði hann og batti loks við:

„Þið hafið öll afar sterka og fallega áru!"

— Svo var hann lengi hjá okkur og skoðaði myndir, sem

honum þótti mikið til koma. Loks benti hann okkur á að Nielsen gamli af Þynrabakka væri inni hjá okkur og lýsti honum mjög rétt og nákvæmlega. Síðar er hann sá mynd hans á veggnum sagði hann:

„Það er þessi maður sem var hér áðan, en fór til í bili. Nú er hann kominn hér aftur og brosir til ykkar.“

Þegar hann sá mynd máður minnar á veggnum sagði hann: „Þessi kona er hér inni og hefir verið síðan ég kom. Hún er miklu glæðlegri nú en myndin sýnir hana. Ég lýsti henni fyrir ykkur áðan. Það er konan sem ég lýsti fyrst, með röndóttu svuntuna og innföllnu varinnar, þessi með hvíta hárið yfir kinnunum og í roöllu fötum.“ En svo var það önnur kona sem ég sá nokkuð líka henni og sem ég lýsti síðar.“

Sáum við þá að við höfðum ekki getið rétt til í fyrsta með Guðrínu sál Einarsdóttur, en hitt duldist okkur ekki að hann hafði séð þær báðar og lýst þeim rétt, hvortví fyrir sig.

Annars gátum við ekki áttast okkur nógu vel á lýsingunum, þar voru svo margar, eða vitast með vissu við hvorn þær áttu. Okkur virkist að hann hefði séð heilan söfnut þarna inni um ald hrisið og að margt af fólkinu hefði fylgst með okkur um það, hvert sem við fórum. „En ald var það svo glæðlegt og brosandí“, sagði hann, og birtan bæti mikil og fögur, hvar sem hann kom, einnig í eldhúsinu.

Reykjavík 17 maí 1937.

Það var einu sinni fyrir mörgum árum að ríða
brotnaði í geymslu kompanni mínni, það drógt nokk-
ur að selja hana í aftur. Ég varð brátt vör við
að blágrár köttur kom inn um gluggann. Ég sá að
vesalings dýrit var sér magurt og ég kendi mjög í
brjóstum það, en kisa var svo mild og hrædd, aumingin
að hin flúti út um gluggann undireins og ég leit um.

Tök ég þá það til bragðs að ég lét mat inn í komp-
ana, jafnframt reyndi ég að tala hlýlega til hennar.

Mér varð lengi lítið ágenqt, en að lokum varð hin
gef og góð og fór ekki aftur frá okkur meðan hin lifdi.

Þetta er mi formálinn, en svo kemur mi aðal sagan

Svo bar það við næsta sumrar í sólskini og hita
að kisa kemur inn til mín og mjálmur til mín bró-
andi. Ég þóttist vita að hin væri ekki svöng, og skildi
ekki í því hvað hin var aumkvæmanleg á svipin, svo
baud ég henni mat. Hin greip grætqislega til mat-
arins, og tók eins mikið og hin gat, á milli bannanna
og hljóp með það út. Ég stóð eftir undrandi; en að
vörnu spori kom kisa inn aftur og fer eins að og átur,
en þá veiti ég henni eftir fó. Sé ég að hin fer
á bak við húsið og far inn í krök þar sem var spil-
narur og skran, og þar lét hin byrði sína; sé ég þá
að þar liggur grár köttur, í hinu hörmulegasta ástandi

Aumar framföturinn var eitl sér upp fyrir allar
klær og leit til eins og klumpur af grefti og storken-
udu bláði, þarna lá blessað dýrit sér þjöt og stundi.

þungan, með skreel þura tunguna í opnum munninum. Mið langaði til að lina þrautir hamms og sótti mjólk og vokræði hann með teskerð, þar til hann gat sjálfur lapið, með því að ég heldi undir höfuðið á honum. Síðan gerði ég við fótinum eftir því sem ég gat og hafði nið á og bjó svo um köttinn á ákultum stað, svo fór að lokum að fóturinn græni, en alltaf var kötturinn hallur því hann misti bein úr fótinum.

En svo voru minnir báðir hjá mér á meðan þeir lifðu.

Olafía S. Jónsdóttir